

Motion till riksdagen 2009/10:Fi316

av **Mikaela Valtersson m.fl. (mp)**

Utgiftsområdena 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning och 25 Allmänna bidrag till kommuner

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna vill verka för jämställda löner. Medel avsätts därför för att minska löneskillnader mellan män och kvinnor i den statliga verksamheten. Som en del av vårt myndighetssparprogram, tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, tilldelas Ekonomistyrningsverket medel för att arbeta med ökad statlig inköpssamordning.

Vi utökar statsbidragen för att möjliggöra en utvidgning av rätten till modersmål och för att skapa fler platser i komvux. Vi vill också genomföra ett skolkökslyft som ger måltidspersonalen kunskaper och verktyg för att höja kvaliteten på skolmaten. Vi föreslår också ett utökat konjunkturstöd till kommunsektorn under 2011 och 2012 på tre respektive två miljarder samt en permanent höjning av statsbidragen på två miljarder kronor från 2013.

Vidare justerar vi statsbidragen på grund av reformer inom områdena sociala avgifter, arbetslöshetsersättningen, sjukpenningen och grundavdraget för pensionärerna.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning:

Anslag		Anslagsförändringar (miljoner kronor)		
		2010	2011	2012
1:4	Arbetsgivarpolitiska frågor	170	340	500
1:8	Ekonomistyrningsverket	5	5	

Fel! Okänt namn på

Nytt	Praktik i statliga myndigheter	200	200	
Summa för utgiftsområdet		375	545	500

2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 25 Allmänna statsbidrag till kommuner:

Anslag		Anslagsförändringar (miljoner kronor)		
		2010	2011	2012
1:1	Statsbidrag (utvidgad rätt modersmål)	50	100	170
1:1	Kompensation för höjda arbetsgivaravgifter för unga	1 500	1 500	1 500
1:1	Avräkning statsbidrag pga höjd a-kassa 80 %	-100	-100	-100
1:1	Avräkning statsbidrag pga höjt tak a-kassan			-1 200
1:1	Avräkning statsbidrag pga sjukpenning	-700	-700	-700
1:1	Kompensation för sänkt skatt för pensionärer	1 000	1 000	1 000
1:1	Matlyft	50	50	50
1:1	Tillfälligt konjunkturstöd del i krisbekämpningen		3 000	2 000
1:1	Traineeprogram i välfärden	500	500	
Summa för utgiftsområdet		2 300	5 350	2 720

Utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

Överallt i arbetslivet råder det stor brist på jämställdhet mellan könen. Diskrimineringen av kvinnor finns på alla nivåer: vid tillsättande av chefstjänster, när det gäller lörens storlek, när det gäller anställningsformer och när det gäller hel- och deltider. Denna ordning är oacceptabel.

Lönegapet mellan kvinnor och män är stort, åtta procent, om faktorer som utbildning, arbetstider och befattningsansvar räknas bort. Mot den bakgrunden bör den könsrelaterade lönediskrimineringen avskaffas på den svenska arbetsmarknaden och då gäller det också att arbetsmarknadens parter tar sitt fulla ansvar.

Miljöpartiet är, till skillnad från regeringen, beredda att verka för att staten ska bidra med sin del för att skapa jämställda löner. Vi föreslår på utgiftsområdet Samhällsekonomi och finansförvaltning 170 miljoner kronor 2010, 340 miljoner kronor 2011 och 500 miljoner kronor 2012 till en särskild pott för jämställda löner i statens verksamheter.

Vi lanserar ett myndighetssparprogram tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet. Som en del av detta program vill vi ge Ekonomistyrningsverket (ESV) i uppdrag att ta fram förslag på hur man kan skapa incitament i den ekonomiska styrningen av myndigheterna för effektivare lokalutnyttjande i statliga myndigheter. ESV får också i uppdrag att öka den statliga inköpsordningen med 10 procent till 2012, och tilldelas 5 miljoner

kronor per år i ökade anslag för 2010 och 2011 för att förbättra informationen och marknadsföringen till övriga statliga myndigheter för att möjliggöra detta.

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag tillkommunerna

Konjunkturstöd till kommunerna

Kommunsektorn har drabbats hårt av den ekonomiska krisen. Skatteintäkterna faller samtidigt som utgifterna ökar. Bland annat som en effekt av regeringens försämringar av arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen ökar kostnaderna för ekonomiskt bistånd kraftigt de kommande åren.

Väldigt länge var regeringen helt kallsinnig till att tillföra medel till kommunsektorn och gav starka signaler om att kommunerna och landstingen själva skulle se till att minska sina kostnader. I vårpropositionen kom så ett besked om ytterligare medel, men inte på en tillräcklig nivå, för att kommunerna skulle kunna klara att överbrygga lågkonjunkturen. I årets budgetproposition utlovas ytterligare tillfälliga medel för 2010, men de signaler som tidigare givits om att kommunerna gör bäst i att spara har medfört att besparingar redan inletts. Antalet anställda i offentlig sektor har redan minskat med 20 000 personer mellan andra kvartalet 2008 och andra kvartalet 2009. Regeringen räknar själv med att sammantaget 60 000 jobb försvinner i offentlig sektor mellan 2008 och 2011¹.

Miljöpartiet menar att stora delar av de uppsägningar som nu sker i kommuner och landsting hade kunnat förhindras med ett tidigare och tydligare besked. Det föreligger inget underliggande behov av besparingar i offentlig sektor och krisen har inte sitt ursprung i offentlig sektor. Nedskränningar där är därför inget svar på krisen utan driver endast ned konjunkturen ytterligare.

För att bekämpa den ekonomiska krisen föreslår Miljöpartiet att tre miljarder kronor ytterligare aviseras i konjunkturstöd för kommunsektorn 2011 och två miljarder kronor 2012. Från 2013 föreslår vi permanent höjda statsbidrag på två miljarder kronor.

Utvidgad rätt till modersmål

Barn har rätt till goda kunskaper såväl i svenska språket som i sitt modersmål, i de fall då det inte är svenska. Goda kunskaper i modersmålet ger dessutom bättre förutsättningar för att lära sig ett andra språk bra. Att skolan erbjuder en bra modersmålsundervisning är således både en fråga om att barn ska ha rätt

¹ Proposition 2009/10:1 avsnitt 6.

Fel! Okänt namn på

till sin kultur och att skapa goda förutsättningar för att alla elever ska utveckla goda kunskaper i svenska språket, vilket är ett av skolans viktigaste ämnen.

I grundskoleförordningen finns en begränsning som säger att elever har rätt till modersmålsundervisning i som mest sju år. Det är en begränsning som Miljöpartiet vill ta bort, vilket även Skolverket rekommenderat. Fördjupade språkkunskaper anses i andra fall vara en tillgång för samhället, och har till och med föranlett reformer av antagningssystemet till högskolan. Självklart ska elever som så önskar kunna fördjupa sina kunskaper i modersmålet även efter att ha studerat det i sju år. För att finansiera denna regelförändring föreslår vi att statsbidragen till kommunerna ökar med 50 miljoner kronor 2010, 100 miljoner kronor 2011 och 170 miljoner kronor 2012.

Utökad vuxenutbildning

Många unga som saknar arbete har inte fullständig gymnasieexamen. Under 2010 och 2011 när det kommer att vara tufft på arbetsmarknaden är det betydligt bättre att dessa unga passar på att läsa in en gymnasieexamen än att de går passivt arbetslösa. Arbetsförmedlingen beräknar att totalt 120 000 unga kommer ut på arbetsmarknaden mellan 2009 och 2012 utan slutbetyg från gymnasiet. Behovet av extraordinära insatser är därför stort.

Som en del av vår satsning för att minska ungdomsarbetslösheten, som vi gör tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, vill vi därför sjösätta ett tillfälligt program med 10 000 platser för unga arbetslösa som vill komplettera sin utbildning så att de får grundläggande behörighet – Ungdomslyftet. Programmet ska innebära att långtidsarbetslösa (arbetslösa mer än tre månader) mellan 20 och 24 år som vill komplettera ofullständiga grundskole- och/eller gymnasieutbildningar ska kunna göra det. Programmet bör berättiga till särskild ungdomslyftersättning eller till aktivitetsstöd för dem som kvalificerat sig för det. Krav ska ställas på ett aktivt deltagande i utbildningen för att ersättning ska erhållas. Utbildningen ska kunna arrangeras inom ramen för den kommunala vuxenutbildningen eller på folkhögskolor. Tiden i programmet ska vara flexibel och anpassad efter de utbildningsbehov som individen har, men maximalt kunna pågå under ett år.

Till denna satsning tillför vi 500 miljoner kronor för varje år under 2010 och 2011 samt 250 miljoner kronor 2012 till kommunerna.

Matlyft

Vi vill genomföra ett skolkökslyft som ger måltidspersonalen kunskaper och verktyg för att höja kvaliteten på skolmaten. Staten och kommunerna bör tillsammans finansiera kompetensutveckling så att de kan gå från att vara kokerskor eller ekonomibiträden till att bli kokkar. Personalen ska genom programmet få möjligheter att lära sig mer om barn, mat och hälsa, ekologisk och rättvisemärkt mat, och få kunskaper kring lagstiftning och rutiner så att man minskar rädslan för att göra fel. Programmet bör även vara öppet för

Fel! Okänt namn på

personal inom äldreomsorgen för en motsvarande kompetensutveckling kring maten och måltiden och dess betydelse för hälsa hos äldre människor. För detta ändamål avsätts 50 miljoner kronor årligen 2010–2012.

Avräkningar och kompensationer på grund av föreslagna reformer

En minskning av statsbidragen, på 800 miljoner kronor under 2010–2011 och 2 000 miljoner kronor 2012, görs också på grund av att kommunernas skatteinkomster ökar till följd av förbättringar i arbetslöshetsersättningen och sjukpenningen. Statsbidragen justeras samtidigt upp som kompensation för höjningen av arbetsgivaravgifter för unga med 1 500 miljoner kronor 2010, 2011 och 2012. Vi gör också en höjning av statsbidragen på 1 000 miljoner kronor årligen för att kompensera kommunerna för det höjda grundavdraget för pensionärer.

Stockholm den 6 oktober 2009

Mikaela Valtersson (mp)

Peter Eriksson (mp)

Mats Pertoft (mp)